

**A gépjárművek üzemeltetésével kapcsolatos költségek elszámolásának alapvető szabályai a személyi jövedelemadó és a társasági adó rendszerében
2017.**

A személyi jövedelemadóról szóló törvény¹ a gépjárművek hivatali, üzleti célú használatával kapcsolatos kiadásokat az elismert költségek között nevesíti. A költségelszámolás attól is függ, hogy a magánszemély mely tevékenységéhez vagy milyen jogviszonyára tekintettel használja az adott járművet.

Az Szja tv. alkalmazásában hivatali, üzleti utazásnak minősül

– a magánszemély jövedelmének megszerzése, a kifizető tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás – a munkahelyre, a székhelyre vagy a telephelyre a lakóhelyről történő bejárás kivételével –, ideértve különösen a kiküldetés vagy a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás keretében más munkáltatónál történő munkavégzés miatt szükséges utazást, de ide nem értve az olyan utazást, amelyre vonatkozó dokumentumok és körülmények (szervezés, reklám, hirdetés, útvonal, úti cél, tartózkodási idő, a tényleges szakmai és szabadidőprogram aránya stb.) valós tartalma alapján, akár közvetve is megállapítható, hogy az utazás csak látszólagosan hivatali, üzleti; továbbá

– az országgyűlési képviselő, a nemzetiségi szószóló, a polgármester, az önkormányzati képviselő e tisztségével összefüggő feladata ellátása érdekében szükséges utazás (a lakóhelytől való távollét)².

A gépjárművek üzemeltetésével kapcsolatos költségek üzemanyagköltségből és fenntartási, javítási, felújítási költségekből állnak, így például nem része az üzemeltetési költségeknek az úthasználat díja, a garázsbérelti díj, a parkolás díja. Az üzemanyag-felhasználás költségét az útnyilvántartásban szereplő üzleti (hivatalos) célból megtett kilométerek alapján a kormányrendeletben³ meghatározott fogyasztási normák figyelembevételével lehet elszámolni. A kormányrendelet egyrészt gépkocsitípusonként, másrészt a gépkocsi lökettérfogata szerint határozza meg a fogyasztási normát. A magánszemély választhat a kétféle fogyasztási norma közül. Egy negyedéven belül azonban vagy az egyik, vagy a másik mértéket lehet alkalmazni, a kétféle fogyasztási normát vegyesen nem.

Az üzemanyag áráként vagy a NAV⁴ által közzétett ár⁵, vagy a számlák szerinti üzemanyagár vehető figyelembe a költségelszámolás során azzal, hogy negyedéven belül ebben az esetben is csak egyféle módszer alkalmazható. A magánszemélynek a saját tulajdonú gépjármű tulajdonjogát – az Szja tv. bizonylatmegőrzésre vonatkozó szabályainak betartásával – a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás befizetését igazoló szelvényvel kell igazolnia, amelyet az adó megállapításához való jog elévüléséig meg kell őrizni.

Az Szja tv. alkalmazásában saját tulajdonban lévő személygépkocsinak minősül a zárt végű lízingbe vett jármű is. Szintén saját tulajdonúnak tekintendő a házastárs, bejegyzett élettárs tulajdonában lévő vagy az általa zárt végű lízingbe vett személygépkocsi is⁶.

¹ 1995.évi CXVII. törvény (továbbiakban: Szja tv.)

² Szja tv. 3.§ 10. pont

³ A közúti gépjárművek, az egyes mezőgazdasági, erdészeti és halászati erőgépek üzemanyag- és kenőanyag-fogyasztásának igazolás nélkül elszámolható mértékéről szóló 60/1992. (IV. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) 4. §-ában vagy 1. számú mellékletében meghatározott norma.

⁴ Nemzeti Adó- és Vámhivatal

⁵ Az üzemanyagárak – havi bontásban – a Magyar Közlönyben és a www.nav.gov.hu internetes oldalon találhatóak meg.

⁶ Szja tv. 3. számú melléklet IV. 1. pont

I. Kifizető érdekében használt járművek

I.1. A magánszemély saját tulajdonában lévő járművek

A magánszemély a saját tulajdonában lévő személygépkocsi⁷ hivatalos (üzleti) célú használatáért alapvetően **kétféle formában kaphat** költségtérítést.

a) A költségtérítés **egyik** módja az, amikor útnyilvántartás alapján a ténylegesen megtett utak figyelembevételével, vagy átalány alapján részesül költségtérítésben a magánszemély. Erre legtöbbször akkor kerül sor, amikor a saját személygépkocsiját rendszeresen használja hivatalos célra. A költségtérítés címén kapott összeg ekkor adóköteles bevételnek számít, amellyel szemben a felmerült költségek az üzleti (hivatali) utakra (futásteljesítmény) elszámolhatók. A bevétellel szemben a költségek elszámolása – a magánszemély választásától függően – kétféle módszerrel történhet.

aa) Költségelszámolás egyik lehetséges módszere:

– üzemanyagköltség címén a kormányrendeletben meghatározott fogyasztási norma szerinti üzemanyag-mennyiség és a NAV által közzétett ár szorzataként meghatározott összeg, vagy a számlával (számlákkal) igazolt üzemanyag-vásárlás vehető figyelembe azzal, hogy a számla alapján figyelembe vett üzemanyag-mennyiség nem lehet több mint az üzemi használatra az üzemanyag-fogyasztási normával számított mennyiség, továbbá – a számlával (bizonylattal) igazolt fenntartási, javítási és felújítási költségek számolhatók el a hivatali célú használat arányában.

Az üzemanyagköltség elszámolásánál nem alkalmazhatja a NAV által közzétett üzemanyagárat az a magánszemély, aki az üzemanyag forgalmi adóját az Áfa törvény⁸ szabályai szerint levonja. Ilyenkor az üzemanyagköltség elszámolása – az áfa levonása után – kizárólag tételesen, számlák alapján történhet.

Mivel a költségtérítéssel szemben csak a hivatalos célú használatra jutó költségeket lehet érvényesíteni, a helyes arány megállapítása céljából a hivatalos utakról útnyilvántartást⁹ kell vezetni. (Az útnyilvántartást egyébként a járművekkel kapcsolatos költségelszámolás alapbizonylatának kell tekinteni.) Az *útnyilvántartásban fel kell tüntetni* a gépjármű típusát, forgalmi rendszámát, az üzemanyagnormát és mindazokat az adatokat, amelyek a költségelszámoláshoz szükségesek, így többek között a kilométeróra állását az év első és utolsó napján és a hivatali, üzleti célból megtett kilométereket.

Ha az útnyilvántartás vezetésére kötelezett magánszemélynek jogszabály alapján titoktartási kötelezettséggel járó tevékenysége (pl. orvosi tevékenység) során az útnyilvántartásban olyan magánszemély adatait kell feltüntetnie, akire nézve titoktartásra kötelezett, az ilyen felkeresett személy(ek)hez megtett utakról köteles külön útnyilvántartást vezetni. Ezen külön útnyilvántartás tekintetében a vezetésére kötelezettnek gondoskodnia kell arról, hogy annak tartalmát az adóhatóság ellenőrzést végző tisztviselője kivételével harmadik személy ne ismerhesse meg. Az adóhatóság az ilyen útnyilvántartásban foglalt adatok rögzítésére csak

⁷ Szja tv. 3. § 45.pontja alapján személygépkocsinak minősül a négy, illetve három gumiabroncs kerékkel felszerelt olyan gépjármű, amely a vezetővel együtt legfeljebb nyolc felnőtt személy szállítására alkalmas, azzal, hogy ide tartozik a benzinüzemű, a dízelüzemű, az elektromos üzemű, a gázüzemű személygépkocsi, a versenyautó, az önjáró lakóautó. Személygépkocsinak minősül továbbá az a vegyes használatú, 2500 kg-ot meg nem haladó megengedett együttes tömegű, olyan gépjármű (nagy rakodóterű személygépkocsi), amelynek rakodótere gyárilag kialakítva kettőnél több utas szállítására alkalmas, de kézzel egyszerűen oldható ülésrögzítése révén a teherszállításra bármikor átalakítható a válaszfal mögötti rakodótér, ideértve azt az esetet is, ha az ülés eltávolítására visszafordíthatatlan műszaki átalakítással került sor.

⁸ Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény

⁹ Az Szja tv. 5. számú melléklet II. 7. pontja szerinti részletező nyilvántartás

akkor jogosult, ha az adóhatósági eljárás során tett megállapításban az adatrögzítés jogszabálysértés bizonyításának alátámasztására szolgál.

ab) A költségelszámolás **másik lehetséges módszere szerint:**

– az üzemanyagköltség mellett a számlák, bizonylatok alapján elszámolt egyéb járműhasználattal összefüggő költségek helyett a kilométerenkénti 15 forint általános személygépkocsi-normaköltség vehető figyelembe¹⁰.

A magánszemély választhat a kétféle módszer között, választása azonban egész évre és valamennyi általa használt személygépjárműre vonatkozik. Abban az esetben, ha a magánszemély a saját tulajdonban lévő személygépkocsi hivatali (üzleti) célú használatára tekintettel útnyilvántartás alapján költséget számol el, akkor számolnia kell azzal is, hogy a költségelszámolás miatt cégautóadó fizetésére kötelezett. A cégautóadó fizetésével kapcsolatos tudnivalókról a 31. számú tájékoztató füzetben olvashat.

b) A magánszemély saját személygépjárművének hivatali célú használatáért a kifizetőtől **kiküldetési rendelvénnyel**¹¹ alapján is kaphat költségtérítést. Az Szja tv. kötelezően előírja a kiküldetési rendelvénnyel tartalmi követelményeit. Eszerint a *kiküldetési rendelvénnyel* a kifizető által két példányban kiállított bizonylat, amely tartalmazza a magánszemély nevét, adóazonosító jelét, a gépjármű gyártmányának, típusának megnevezését, forgalmi rendszámát, a hivatali, üzleti utazás(ok) célját, időtartamát, útvonalát, a futásteljesítményt, az utazás költségtérítését, valamint ezen költségtérítés kiszámításához szükséges adatokat (üzemanyag-fogyasztási norma, üzemanyagár stb.), azzal, hogy kiküldetési rendelvénnyel minősül az említett adatokat tartalmazó, a digitális archiválás szabályairól szóló jogszabály rendelkezéseit is figyelembe véve zárt rendszerben kezelt és tárolt, elektronikus úton előállított bizonylat is. A papír alapon kiállított kiküldetési rendelvénnyel eredeti példányát a kifizető, másolatát a magánszemély a bizonylatmegőrzésre vonatkozó rendelkezések betartásával megőrzi.

A kiküldetési rendelvénnyel kapcsolatban fontos hangsúlyozni, hogy az nem csak a munkaviszonyra tekintettel állítható ki, hanem más jogviszonyok (pl. megbízás, tagi, vezető tisztségviselői, választott tisztségviselői jogviszony stb.) alapján is. Alkalmazható a kiküldetési rendelvénnyel akkor is, ha a magánszemély a tevékenységért juttatásban nem részesül, azt „közérdekű” munka keretében végzi, csak a járműhasználattal kapcsolatos költségeinek a megtérítését kéri.

Amennyiben a térítés mértéke nem több a jogszabály szerint igazolás nélkül elszámolható mértéknél [ez a mérték a hivatalos célra megtett kilométerekre a kormányrendeletben meghatározott üzemanyag-fogyasztási norma alapján a NAV által közzétett üzemanyagárral számított üzemanyagköltség és a kilométerenkénti **15 forint** (általános személygépkocsi-normaköltség)], akkor azt nem kell bevételként figyelembe vennie a magánszemélynek.

Ez azt is jelenti a gyakorlatban, ha a magánszemélynek más jogviszonya miatt további hivatali, üzleti útja van (pl. egyéni vállalkozó), akkor a bevételnek nem számító költségtérítéssel érintett utakat magáncélúnak kell tekinteni, a többi tevékenységével összefüggő üzleti célból megtett utak tekintetében választhat, hogy az üzemanyagköltség elszámolása mellett a kilométerenkénti 15 forintot alkalmazza, vagy a számlák alapján az üzleti célból megtett utak arányában számolja el azokat.

Abban az esetben, ha a kifizető a kiküldetési rendelvénnyel alapján a jogszabályban meghatározott mértéket meghaladó térítést fizet, akkor a teljes összeg adóköteles bevételnek minősül.

¹⁰ Az általános személygépkocsi normaköltség mértéke 2016. december 31-ig 9 forint/kilométer volt, 2017. január 1-jétől 15 forint/kilométerre emelkedett.

¹¹ Szja tv. 3. § 83. pontja

A költségelszámolást illetően ekkor a magánszemélynek választási lehetősége van. Vagy az igazolás nélkül elszámolható összeget veszi figyelembe költségként, és a térítés fennmaradó része után fizet az adott jogviszonyra tekintettel adót, vagy a felmerült költségeket az útnyilvántartása alapján a hivatali célból megtett utakra a hivatali és a magáncélból megtett utak arányában számolja el igazolás (számla, más bizonylatok) alapján.

Ez utóbbi választás azt is jelenti a gyakorlatban, hogy a költségelszámolásra tekintettel – a személygépkocsi tulajdonosának, illetve akkor is, ha annak pénzügyi lízingbe vevője a magánszemély – cégautóadót kell fizetnie.

c) Amennyiben a magánszemély saját tulajdonú **tehergépjárművét** használja a kifizető érdekében, akkor költségei megtéríthetők útnyilvántartás alapján. Lényeges különbség azonban, hogy a 15 forint személygépkocsi-normaköltség tehergépjárművek esetében nem alkalmazható.

I.2. Nem saját tulajdonban lévő járművek

a) Abban az esetben, ha a magánszemély *nem a saját tulajdonában lévő*, kizárólag üzemi célt szolgáló járművet használ hivatali, üzleti célra, akkor elszámolható

- az igazolt bérleti, vagy lízingdíj (ez alól kivétel a személygépkocsi bérleti vagy lízingdíja);
- az útnyilvántartás alapján a norma szerinti üzemanyag mennyiség számla alapján, vagy a NAV által közzétett üzemanyagár alapulvételével megállapított üzemanyagköltség;
- számla szerinti egyéb költség, amennyiben az a szerződés alapján a magánszemélyt terheli.

b) *Nem saját tulajdonban lévő személygépkocsi* hivatali, üzleti célú használata esetén a személygépkocsi bérleti vagy lízing díja címén a költségként figyelembe vehető összeg több személygépkocsi esetén sem haladhatja meg a bevétel 1 százalékát, egyébként ilyen címen a magánszemély költséget nem számolhat el.

A nem saját tulajdonú személygépkocsi üzemi célú használata esetén útnyilvántartás alapján elszámolható az üzemi használatra eső

- a norma szerinti üzemanyag mennyiség figyelembevételével számla, vagy a NAV által közzétett üzemanyagár alapulvételével megállapított üzemanyagköltség, valamint
- a számla szerinti egyéb költség, amennyiben az a szerződés alapján a magánszemélyt terheli.

Emlékeztetőül azt is fontos megjegyezni, amennyiben a személygépkocsi nem saját tulajdonban van, akkor a hivatali, üzleti célú használatra tekintettel a kiküldetési rendelvénnyel kapcsolódó kedvező szabály nem alkalmazható.

II. Munkába járás

A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II.26) Kormányrendelet 2. § a) pontjában meghatározott esetekben a munkáltató a munkavállaló munkába járásával kapcsolatos költségeit megtérítheti, illetve bizonyos esetekben köteles azt megtéríteni.

A költségtérítés mértéke a 2017. január 1-jétől 2017. január 12-ig terjedő időszakra vonatkozóan

Nem tartozik az adóalapba – azaz gyakorlatilag adómentesen adható – a költségtérítés, ha annak összege nem haladja meg a munkában töltött napokra a munkahely és a lakóhely között közforgalmi úton mért oda-vissza távolság figyelembe vételével kilométerenként a 15 forintot. Ez az összeg nem tévesztendő össze az általános személygépkocsi normaköltséggel,

mivel a munkába járás költségtérítése mellett további költségek (például a benzinköltség) nem számolhatóak el. Ez egyben azt jelenti, hogy a költségtérítés kilométerenként 15 forintot meghaladó része a magánszemély munkaviszonyból származó jövedelmének minősül.

A munkáltató a kilométerenkénti 15 forint költségtérítést abban az esetben köteles biztosítani, ha

– a munkavállaló állandó vagy ideiglenes lakóhelye és munkahelye között nincs közösségi közlekedés;

– a munkavállaló munkarendje miatt nem vagy csak hosszú várakozással tudja igénybe venni a közösségi közlekedést;

– a munkavállaló mozgáskorlátozottsága miatt nem képes közösségi közlekedési járművet igénybe venni, ideértve azt az esetet is, ha a munkavállaló munkába járását a hozzátartozója biztosítja¹²;

-a munkavállalónak óvodai vagy bölcsődei ellátást igénybe vevő gyermeke van¹³

E térítés annak is adható, akinek nincs saját tulajdonban lévő személygépkocsija.

A mozgáskorlátozott, valamint az óvodai vagy bölcsődei ellátást igénybe vevő gyermekre tekintettel jogosult munkavállaló¹⁴ esetén a munkába járásra tekintettel akkor is fizethető a kilométerenkénti 15 forint költségtérítés, ha a munkába járás a közigazgatási határon belülről történik. Ha a magánszemély munkába járásra tekintettel kap költségtérítést, akkor emiatt nem fizet cégautóadót.

A költségtérítés mértéke 2017. január 13. napjától

A 4/2017. (I.12.) Korm. rendelet 2017. január 13-i hatállyal módosította a költségtérítés mértékére vonatkozó szabályokat a gépjárművel történő munkába járás esetében.

A módosítás alapján az Szja tv. 25. § (2) bekezdése által meghatározott 15 forint költségtérítés 60 százaléka, azaz 9 forint jár akkor, ha

- a munkavállaló lakóhelye vagy tartózkodási helye, valamint a munkavégzés helye között nincsen közösségi közlekedés;

- a munkavállaló munkarendje miatt nem vagy csak hosszú várakozással tudja igénybe venni a közösségi közlekedést;

- a munkavállaló mozgáskorlátozottsága miatt nem képes közösségi közlekedési járművet igénybe venni, ideértve azt az esetet is, ha a munkavállaló munkába járását a hozzátartozója biztosítja;

- a munkavállalónak bölcsődei ellátást igénybe vevő vagy **tíz év alatti köznevelési intézményben tanuló gyermeke van.**

A munkáltató mérlegelési jogkörében dönthet arról, hogy a fenti feltételeknek megfelelő munkavállaló számára költségtérítésként kifizeti a 9 forint és a 15 forint közti különbözetet, amely szintén a munkavállaló adómentes bevétele.

¹² A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 294. § (1) bekezdés b) pontja szerint hozzátartozónak kell tekinteni a házastársat, az egyeneságbeli rokont, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermeket, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülőt és a testvért, az élettársat, az egyeneságbeli rokon házastársát, a házastárs egyeneságbeli rokonát és testvérét, és a testvér házastársát.. A bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Béktv.) 3. § (1) bekezdése alapján az házastársakra vonatkozó rendelkezéseket a bejegyzett élettársakra is alkalmazni kell, ezért a házastárs kifejezés alatt a továbbiakban a bejegyzett élettársat is érteni kell.

¹³ A módosítás 2015. augusztus 1-jétől hatályos, a rendelkezés alkalmazásában az Mt. 294. § (1) bekezdés c) pontja szerint gyermek: a családok támogatására vonatkozó szabályok szerinti saját háztartásban nevelt vagy gondozott gyermek; fogyatékos gyermek: az a gyermek, akire tekintettel a családok támogatásáról szóló törvény szerinti magasabb összegű családi pótlék került megállapításra,

¹⁴ A módosítás 2015. augusztus 1-jétől hatályos.

III. Az önálló tevékenységet folytatók – ide nem értve az egyéni vállalkozókat – járműveivel kapcsolatos költségek elszámolása

Az önálló tevékenységet folytató magánszemélyek a bevétel megszerzése érdekében felmerült és e tevékenységükhöz használt jármű üzemeltetésével kapcsolatos költségeiket útnyilvántartás vezetése mellett a hivatali, üzleti célból megtett utakra számolhatják el az I. pontban foglaltak szerint. Amennyiben az önálló tevékenységet végző magánszemély a személygépkocsi használatával kapcsolatban kiküldetési rendelvény alapján kap költségtérítést, akkor arra a I.1. b) pontban foglaltak az irányadók.

Értékcsökkenési leírás a saját tulajdonú jármű beszerzési árával szemben általában számolható el, ennek összege legfeljebb az éves bevétel 1 százaléka, maximum a jármű nyilvántartási értékének 50 százaléka. Személygépkocsi esetén az átalány mértéke az éves bevétel 1 százaléka, de legfeljebb a beszerzési ár 10 százaléka. Értékcsökkenési leírás kizárólag egy ízben, a jármű (ideértve a személygépkocsit is) használatbavételének évében számolható el. Ez utóbbi esetben fontos megjegyezni, hogy amennyiben a magánszemély a személygépkocsi használatba vételének évében átalányban értékcsökkenést is érvényesít, akkor ebben az évben nem alkalmazhatja a kilométerenkénti 15 forintos általános normaköltséget.

Mezőgazdasági őstermelőkre vonatkozó további szabályok

Mezőgazdasági őstermelők esetében a kizárólag üzleti célt szolgáló járművek beszerzési ára értékcsökkenési leírás keretében számolható el az Szja tv. 11. számú mellékletében foglaltak szerint azzal, hogy a személygépkocsi a mezőgazdasági őstermelők esetében sem tekinthető kizárólag üzleti célt szolgáló járműnek.

A járművek után – a személygépkocsi kivételével – értékcsökkenési leírást csak a mezőgazdasági őstermelő jogosult elszámolni. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény¹⁵ szerint az adóév utolsó napján családi gazdálkodónak minősülő magánszemély és a családi gazdaságban nem foglalkoztatottként közreműködő családtagja a családi gazdaság részét képező, vagy ahhoz tartozó személygépkocsinak nem minősülő járműnek az üzembe helyezés időpontjára megállapított beruházási költségét – választása szerint – az üzembe helyezés adóévében jogosult egy összegben költségként elszámolni. Személygépkocsinak nem minősülő járművek esetében élhet a beszerzési ár egyösszegű elszámolásával az az őstermelő is, aki a tevékenységet jogszabályban megjelölt hátrányos helyzetű térségben folytatja.

Az önálló tevékenységet folytató magánszemélyek közül speciális szabály vonatkozik a *mezőgazdasági őstermelőre*, aki útnyilvántartás vezetése helyett – függetlenül az üzemeltetett személygépkocsik számától – havi **500 kilométer** utat számolhat el saját tulajdonú személygépkocsi üzleti célú használata címén. Ezt a költség-elszámolási módot csak a teljes adóévre – illetőleg az adóéven belül a tevékenység teljes időtartamára – lehet alkalmazni. Amennyiben az őstermelő ezt a módszert választja, akkor az üzemanyagköltség a norma szerinti üzemanyag-mennyiség és a NAV által közzétett ár alapulvételével, a fenntartási költségek pedig kizárólag a kilométerenkénti **15 forint** általános személygépkocsi-normaköltség alkalmazásával számolhatók el. A költség elszámolásának a napja az év mindazon hónapjának első napja, amelyre vonatkozóan a mezőgazdasági őstermelő 500 kilométer átalányt számolt el. Azokra a hónapokra vonatkozóan, amikor e címen költséget számol el, **nem kell cégautóadót fizetnie**.

¹⁵ 2013. évi CXXII. törvény

IV. Egyéni vállalkozók járműveivel kapcsolatos költségek elszámolása

Egyéni vállalkozók esetében is a részletes útnyilvántartás szolgál a költségelszámolás alapjául azzal, hogy abba csak a hivatali célból megtett utakat lehet beírni. Költség kizárólag az egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggő üzleti célból megtett utak alapulvételével számolható el. Amennyiben az egyéni vállalkozó bevételnek nem számító költségtérítést kapott kiküldetési rendelvényrel más jogviszonya alapján, akkor az útnyilvántartásába a kiküldetési rendelvényrel megtett utakat nem kell beírnia, és ha a fenntartási költségeit a hivatali és az üzleti célból megtett utak arányában kívánja elszámolni, akkor a rendelvényrel megtett útszakaszt a magáncélból megtett utaknál kell figyelembe vennie az arányosításnál.

A kizárólag üzleti célt szolgáló járművek esetében – a személygépkocsi kivételével – az Szja tv. 11. sz. mellékletének II. pontjában foglalt rendelkezés alkalmazható a beszerzési ár költségek közötti elszámolására. A személygépkocsi-bérbeadó vagy személyszállító tevékenységet folytató egyéni vállalkozónál a tevékenység tárgyát, illetve eszközt képező személygépkocsi kizárólag üzleti célt szolgáló tárgyi eszköznek minősül, ha az egyéni vállalkozó azt más célra részben sem használja, és üzleti nyilvántartásai ezt egyértelműen alátámasztják. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az e tevékenységekhez használt személygépkocsi beszerzési ára értékcsökkenési leírás keretében elszámolható. Minden más esetben a személygépkocsi beszerzési árának maradéktalan elszámolására nincs mód, az üzembe helyezés időpontjában érvényesíthető a bevétel 1 százaléka, de legfeljebb egy személygépkocsi beszerzési árának a 10 százaléka átalányamortizáció címén. Személygépkocsi bérleti vagy lízing díja címén a költségként figyelembe vehető összeg több személygépkocsi esetén sem haladhatja meg a bevétel 1 százalékát. Kivételt képeznek ez alól a személygépkocsi-bérbeadást vagy személyszállító tevékenységet szolgáló személygépkocsik, amelyek esetében a bérleti díj, illetőleg a vonatkozó rendelkezés szerint a lízing díja elszámolható. Ettől függetlenül a bevételt csökkentő kedvezményeknél, a kisvállalkozói kedvezmények között vállalkozási tevékenységet közvetlenül szolgáló, kizárólag üzemi célú tárgyi eszköznek minősül a korábban még használatba nem vett személygépkocsi is,

1. feltéve, hogy a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítése esetén az egyéni vállalkozó az adott személygépkocsi után az érvényesítést követő négy adóévben – legfeljebb azonban a Szja tv. 49/B. § (14) bekezdés *a)*, *d)* és *e)* pontjában szabályozott esetek bármelyikének bekövetkeztéig –, cégautóadót fizet,

2. ha a személygépkocsi-bérbeadó vagy személyszállító tevékenységet folytató egyéni vállalkozó tevékenységének tárgyát, illetve eszközt képezi, azt más célra részben sem használja, és ezt üzleti nyilvántartásai egyértelműen alátámasztják .

Az **egyéni vállalkozónak is** lehetősége van arra, hogy útnyilvántartás vezetése helyett – saját tulajdonú személygépkocsi használata címén, függetlenül az üzemeltetett személygépkocsik számától – havi 500 kilométernek megfelelő költséget számoljon el a személygépkocsi üzemi célú használata miatt. Ezt az elszámolási módszert is csak a teljes adóévre – illetőleg az adóéven belül a tevékenység teljes időtartamára – lehet alkalmazni. Amennyiben az egyéni vállalkozó ezt a módszert választja, akkor az üzemanyagköltség a norma szerinti üzemanyag-mennyiség figyelembevételével a NAV által közzétett ár alapulvételével, a fenntartási költségek pedig kizárólag a kilométerenkénti **15 forint általános** személygépkocsi-normaköltség alkalmazásával számolható el. A költség elszámolásának a napja ebben az esetben is az év mindazon hónapjának első napja, amelyre vonatkozóan az egyéni vállalkozó 500 kilométer átalányt számolt el. Az őstermelőkhöz hasonlóan az 500 kilométer költségátalányt választó egyéni vállalkozóknak sem kell cégautóadót fizetniük.

V. Autópálya-matrica

Az autópálya-matrica vásárlására fordított kiadásból a magánszemély saját (vagy bérelt) személygépkocsijának hivatali, üzleti használata esetén a matrica érvényességi időszakában – útnyilvántartással alátámasztott tételes kimutatás alapján, a díjköteles útszakaszon hivatali, üzleti célból megtett utakra – számolhat el költséget.

A kifizető, külföldi székhelyű jogi személy, egyéb szervezet által biztosított személygépkocsi magáncélú használata, továbbá azzal összefüggésben az úthasználatra jogosító bérlet, jegy juttatása az Szja tv.¹⁶ szerint adómentes természetbeni juttatásnak minősül.

Amennyiben a magánszemély a saját gépkocsiját használja hivatali, üzleti célra és a kifizető autópálya-matricát, jegyet úgy juttat a magánszemélynek, hogy azt a nevére szóló számlával vásárolja meg, akkor emiatt nem keletkezik sem a juttatónak, sem a juttatásban részesülőnek adófizetési kötelezettsége még akkor sem, ha saját célra is használja azt a magánszemély¹⁷.

VI. Társaságok tulajdonában lévő járművek

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló **törvény**¹⁸ hatálya alá tartozó adózó a járművek bekerülési értékét (beszerzési árát) a tárgyi eszközökre vonatkozó általános szabályok szerint számolhatja el. Ebből következik a számviteli elszámolásra és a társasági adóalap meghatározására egyaránt érvényes főszabály, hogy ezen eszközök bekerülési értékét értékcsökkenési leírás útján kell figyelembe venni. A Tao. törvény alanya a tulajdonában lévő gépjárműve(i) beszerzési, fenntartási, karbantartási, javítási, valamint üzemanyag-költségeit a számviteli törvény előírásának megfelelően **kizárólag szabályszerűen kiállított számlák** alapján érvényesítheti. Az ilyen módon dokumentált költségeket a Tao. törvény az adóalapnál is elismeri. A Tao. törvény alapján a vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költségnek, ráfordításnak minősül a cégautó használata, fenntartása és üzemeltetése révén felmerült költség, ráfordítás, ideértve az azzal összefüggő, törvényen alapuló, az államháztartás valamely alrendszerére számára történő kötelező befizetést is.¹⁹ E rendelkezés alapján a társas vállalkozásnak társasági adó fizetési (adóalap növelési) kötelezettsége nem keletkezik, függetlenül attól, hogy a tulajdonában lévő cégautóval megvalósul-e a magáncélú használat.

VII. Üzemanyag megtakarítás

Az Szja tv. 27. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a nem önálló tevékenységből származó bevételt az adóalap megállapítása előtt csökkenti a munkáltató által az alkalmazottja, a társas vállalkozás által a tevékenységében személyesen közreműködő tagja számára – a munkaköre (tevékenysége) szerint a munkáltató, a társas vállalkozás által üzemeltetett gépjármű vezetőjeként teljesített kilométer-futásteljesítménye alapulvételével – üzemanyag-megtakarítás címén fizetett, annak mértékét meg nem haladó összeg, de legfeljebb havi 100 ezer forint.

Üzemanyag-megtakarításnak minősül az az összeg, amely nem több, mint az (1) bekezdés b) pontjában említett, útnyilvántartással (menetlevéllel, fuvarlevéllel) igazolt kilométer-futásteljesítmény alapján a közúti gépjárművek, az egyes mezőgazdasági, erdészeti és

¹⁶ Szja tv. 1. számú melléklet 8.37. pont

¹⁷ Szja tv. 4. § (2a) bekezdés

¹⁸ 1996.évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tao. törvény)

¹⁹ Tao. törvény 3. számú melléklet B) fejezet 6. pontja

halászati erőgépek üzemanyag- és kenőanyag-fogyasztásának igazolás nélkül elszámolható mértékéről szóló kormányrendelet²⁰ szerinti – korrekciós tényezőkkel módosított – alapnorma, és az állami adóhatóság által közzétett üzemanyagár figyelembevételével kiszámított összegnek a munkáltató által, a társas vállalkozás által számla (számlák) alapján elszámolt üzemanyag-mennyiség és az állami adóhatóság által közzétett üzemanyagár figyelembevételével meghatározott összeget meghaladó része, ideértve azt az esetet is, amikor a munkáltató, a társas vállalkozás a saját kezelésében lévő töltőállomáson biztosítja az alkalmazottjának, a tagjának az üzemanyag felvételét és az üzemanyag felhasználása során megtakarítás mutatkozik az előzőek szerint meghatározott normához képest.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

²⁰ 60/1992 (IV.1.) Korm. rendelet